

Örlogsflottan består 1929 av 2 jagare, 4 minsvepare, 25 bevaknings- och 2 depåfartyg med ett sammanlagt *deplacement* av omkr. 12,000 ton. Ö-g.

Författning, förvaltning och rättskipning. Vid statsförfattningens utarbetande ha inflytelser från såväl moderlandet som Förnta staterna gjort sig gällande. Verkställande makten utövas i princip av en generalguvernör, som är den engelske monarkens ställföreträdare. Vid sin sida har han emellertid ett parlamentariskt rådgivande kabinett, bestående av 18 ministrar (*King's privy council for Canada*), vilket faktiskt utövar de kronan tillkommande befogenheterna. En av ministrarna är premiärminister. Lagstiftande makten utövas av ett förbundsparlament, bestående av senat och underhus (*House of commons*). Senaten består av 96 medl. De utses för livstid av generalguvernören; för valbarhet fordras att inneha egendom för minst 4,000 doll. Underhuset väljes för fem år; generalguvernören har rätt att förordna om upplösning och nyval. Provinserna Quebec skall alltid ha 65 representanter, de övriga provinserna ett representantantal i proportion till folkmängden. F. n. (1929) består underhuset av 245 medl. Valrätt till underhuset har, med vissa undantag, varje man och kvinna, som uppnått 21 års ålder. Parlamentet sammanträder i huvudstaden, Ottawa.

De sju provinserna ha var sitt parlament och sin förvaltning, i vars spets står en *lieutenant-governor*, som utses av generalguvernören. Quebec och Nova Scotia ha vardera två kammare (*legislative council* och *legislative assembly*), de övriga provinserna blott en kammare (*legislative assembly*). Provinsernas ställning till förbundet är ung. lika med de amerikanska staternas till unionen. I Ottawa finnes K:s högsta domstol (*Supreme court*), som är landets appellationsdomstol i civila och kriminella mål, i mål mellan förbundet och någon av provinserna samt, under vissa förutsättningar, mellan dessa inbördes. Den består av en överdomare och fem andra domare; från den kan värdjas till Privy council i England, utom i brottmål. *Exchequer court* (»kammarrätt») har uteslutande domsrätt i mål om penningfordran på kronan eller dess ämbetsmän och är en kolonial överdomstol i sjömål. Varje provins har en överdomstol (*superior court*) och i allm. även grevskapsdomstolar (*county courts*). Provinserna upprätta själva sina domstolar, men förbundsregeringen utnämner och avlönar domarna. — Nordvästterritorierna (*Northwest territories*) styras av en *commissioner* samt ett utnämnt fyramannaråd, Yukon av en *chief executive officer* samt ett folkvalt tremannaråd (*executive council*). H. T. n.

Flagga. Se flaggkartan vid art. *Flagga*. *Historia.* De första koloniseringsförsöken i K., vars östkust blivit känd i Europa genom upptäcktsfararna *Giovanni Cabot*, *Gas-*

par och *Miguel Cortereal* m. fl., gjordes för Frankrikes räkning 1518 av baron de Lery och 1524 av florentinaren *Giovanni da Verrazano*, men K:s verkliga upptäckare var fransmannen *Jacques Cartier* (se d. o.), som lade grunden till ett franskt väld i n. Amerika. Han knöt vänskapsförbindelser med flera indianstammar och sökte draga kolonister från Europa till K. Koloniseringsförsöken i K. vilade sedan i 60 år, tills *Samuel de Champlain* (se d. o.) 1603 företog sin första resa dit. Denne K:s förste guvernör anlade 1608 staden Quebec, som alltsedan varit den franska kulturens medelpunkt i landet. Han anlade även *Port Royal*, nu *Annapolis*, i *Nova Scotia*, som han kallade »*La Cadie*» eller »*Acadie*». Kardinal *Richelieu* förmådde 1628 ett med handelsmonopol utrustat sällskap att förlägga sin verksamhet till K. Strider med irokeserna och med England, de senare bilagda 1632, verkade hämmande på kolonien, och de i K. mäktiga jesuiterna tänkte mer på hedningarnas omvändelse än på landets materiella förkovran; missionärerna gjorde även tjänst som pionärer. 1663 lades K. under Franska Västindiens förvaltning men fick 1674 av *Colbert* egen regering, *Conseil souverain*, bestående av guvernören, den apostoliske vikarien samt fyra rådgivande adelsmän. Förvaltningens anda var strängt kyrklig och feodalistisk; katolicismen var allena rådande. Fransmännens väld i *Mississippi-dalen* stängde för de engelska kolonisterna i *Nordamerika* utvecklingen västerut, och det 1670 grundade *Hudson-bay-kompaniet* låg i ständig fejd med franska pälsgjäre. Guvernörerna efter *Champlain* voro icke lämpade att höja K:s maktillväxt; ett undantag var greve de *Frontenac* (se d. o.), som lade in all sin energi på landets utveckling. De långvariga krigen med England 1688—97 och 1701—13, som slutade med att detta rike kom i besittning av de förra franska kolonierna *New Foundland* (*Terreneuve*), *Nova Scotia* (*Acadie*) och *Hudson-bay-länderna*, samt irokesernas allt vildare härjningar hämmade mycket utvecklingen. 1755 samlade *William Pitt* Englands resurser till en stor kraftanstängning mot fransmännens väld. *Wolfes* seger vid *Quebec* 1759 över *Montcalm*, då båda hjältarna stupade, och *Vaudreuil*s kapitulation i *Montreal* 1760 bröto fransmännens makt i K., och genom freden i *Paris* 1763 kom hela landet, med undantag av de små öarna *S:t Pierre* och *Miquelon*, under brittiskt väld.

K:s befolkning vid den brittiska erövringen utgjorde omkr. 65,000 pers. De närmaste åren efter 1763 upptogs av slitningar mellan »de gamla undersåtarna» (engelsmännen) och »de nya undersåtarna» (fransmännen), i det att de förra strävade att slå under sig all politisk makt. Guvernörerna *general Murray* och *sir Guy Carleton* (sedan *lord Dorchester*)

Ord, som saknas under K., torde sökas under C.